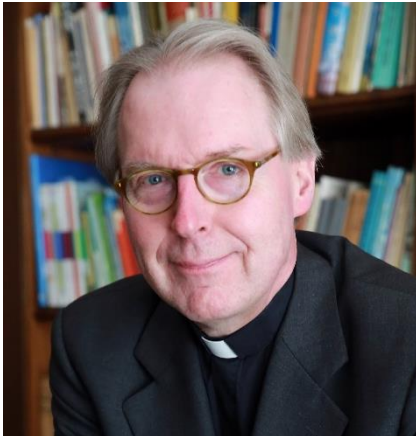

STOP DE BARBARIJ

Bij zijn presentatie op het balkon van de Sint Pieter sprak paus Leo de paaswoorden van onze Heer: *vrede voor jullie*. Sindsdien heeft de paus al talloze malen de boodschap van vrede herhaald. Recent sprak hij, kort na de aanval op de katholieke parochie in Gaza, over de barbarij van oorlog. De paus roept machthebbers op hun hart te verzachten en de weg van het geweld te verlaten. De barbarij moet stoppen.

Christelijke schroom

Als het gaat om de ellende in Gaza en de Westbank zijn veel christenen voorzichtig. Hebben wij het recht, met een belast verleden vol anti-judaïsme en antisemitisme, Israël aan te spreken op het huidige beleid? De geschiedenis laat zien dat het evangelie in combinatie met macht geregeld heeft geleid tot grove ontsporingen. Met plaatsvervangende schaamte denken wij als hedendaagse christenen terug aan dat verleden, waarbij het Joodse volk niet zelden het

slachtoffer werd. Als wij spreken over Israël is het overigens wel belangrijk duidelijk te maken waarover wij spreken. Het gaat niet over het Bijbels Israël, niet over het Joodse volk, niet over de staat Israël maar over de huidige Israëlische regering. De Holocaust, waarbij 1200 Joodse mensen werden vermoord en 250 gegijzeld, is gevolgd door een disproportioneel antwoord. Inmiddels zijn minstens 60.000 Palestijnen, vaak vrouwen en kinderen, gedood. Zoals niet alle joden verantwoordelijk kunnen worden gehouden voor het geweld van de machthebbers in Jeruzalem, zo kunnen niet alle Palestijnen verantwoordelijk worden gesteld voor de terreur van Hamas. Tegen die achtergrond heeft paus Leo collectieve bestraffing, willekeurig geweld en gedwongen volksverplaatsing veroordeeld.

Plan B

Minstens sinds het ontstaan van de staat Israël is de vijandschap tussen Joden en Palestijnen gevoeld door meerdere oorlogen en voortdurend geweld. Bijna iedereen in het Heilig Land heeft dierbaren en bekenden door dat geweld verloren. Aan beide kanten zijn en worden mensen getraumatiseerd. Haat heeft de onderlinge kloof steeds groter gemaakt. Hamas en de regering Netanyahu gaan maar voort op de weg van het geweld. Er is geen enkele aanwijzing dat serieus wordt nagedacht over een plan B. De situatie in het Heilig

Land roept een gevoel van tragiek op. Veel Joodse mensen hebben in Israël een veilige haven gezocht na de Hitlerterreur. Maar deze veilige haven is een ommuurde vesting geworden. Voor de meeste Palestijnen is Israël het product van westers kolonialisme. Hun verhaal is doortrokken van vernedering en verdrijving. Bijna onbereikbaar ver lijkt de vrede voor Jeruzalem, stad van vrede.

Duivelse cirkel doorbreken

Maar gelukkig is dat niet het hele verhaal. Zelfs in het huidige Heilige Land blijven er Joden en Palestijnse christenen en moslims die de duivelse cirkel van geweld en nieuw geweld willen doorbreken. Geweld in naam van geloof corrupteert ten diepste datzelfde geloof.

Zij willen een einde maken aan de onderlinge vervreemding en dehumanisering. Zij willen zich niet opsluiten in eigen bubbels, maar bruggen bouwen omdat zij beseffen dat ieder mens een unieke waardigheid heeft. Vanuit gelovig perspectief is immers ieder mens een schepsel van God en zijn allen kinderen van Abraham. Het nieuws uit het Heilige Land geeft ons in Nederland steeds meer een gevoel van machteloosheid. Wij kunnen gemakkelijk vervallen in cynisme, maar wij kunnen ook creatief worden. Allereerst in blijvend gebed voor allen die het goede zoeken. Laten wij iedere vorm van antisemitisme en islamhaat scherp afwijzen. Het geweld in

Gaza en de Westbank mag joden, christenen en moslims in ons eigen land niet uit elkaar drijven. Gelukkig kennen wij in onze dagen een groeiende interreligieuze dialoog. Alle mensen zijn voor het aangezicht van de scheppende God fundamenteel met elkaar verbonden. Laten wij daarom ook binnen onze eigen samenleving onderling bruggen bouwen.

Mgr. dr. Gerard de Korte

Agenda

(n.b. ma-vr 8.30 uur Eucharistie in de kathedraal tenzij anders vermeld)

September

- 01** 11.00 Permante Raad, Baarn
13.30 Mediacommissie
- 02** 10.00 DPO
15.00 bijeenkomst Radbouduniversiteit
- 03** 9.30 Laudato Si' Alliantie
14.00 Roepingenraad
- 04** 10.00 stafvergadering
- 05** 14.00 prof. v.d. Knippenberg
- 07** 9.00 Eucharistie Elshout
15.30 lezing fraters van Tilburg
- 08** 10.00 brainstormsessie
16.00 vesper kathedraal KNR
16.30 Eucharistie start werkseizoen kathedraal
- 09** 10.30 Bisschoppenconferentie
- 10** 10.30 Officium Caritatis
9.00 herdenking Brabantse gesneuvelden
- 11** 10.00 stafvergadering
14.00 vergadering dekens
- 12** 10.30 ontmoeting bisschop Bolivia
- 14** 10.30 Eucharistie Lith
- 15** 20.00 Lekenraad
- 16** 19.30 nieuwe bestuursleden
- 17** diaconaal werkbezoek
19.30 nieuwe bestuursleden
- 18** 10.00 stafvergadering
14.00 priesterraad

- 21** Eucharistie Nijmegen
- 22** 14.00 benoemingencommissie
19.00 leesgroep Utrecht
- 23** 19.00 beëdiging burgemeester Nuenen
- 25** 10.00 stafvergadering
14.00 kapittel
- 26** 13.00 Kansfonds, Hilversum
- 27** 14.30 Eucharistie Orde van Malta, Utrecht
- 28** Eucharistie
- 29** 17.30 afscheid lid beheerstichting
- 30** 14.00 middag bisschoppen Utrecht

Benoemingen/ontslagen

De weleerwaarde heer **M.H.T.M. Derks**: per 1 september 2025 benoeming tot pastor (kapelaan) van de parochie Sint Petrus' Stoel te Eindhoven onder gelijktijdig eervol ontslag als pastor van de parochie De Goede Herder te Tilburg.

De zeereerwaarde heer **D.A. Hedeboom**: per 1 september 2025 benoeming tot pastoor van de parochie heilige Franciscus te Asten onder gelijktijdig eervol ontslag als pastoor van de parochie Heilige Willibrord Deurne te Deurne.

De weleerwaarde heer **K.N.M. van de Berg**: per 1 juli 2025 benoeming tot pastor van de parochie Sint Odulphus van Brabant te Oirschot.

De eerwaarde heer **M.A.C.G.M. van der Heijden**: per 1 juli 2025 benoeming tot diaken van de parochie Sint Petrus te Uden.

De hoogerwaarde heer drs. **H.G.T.J. Miltenburg**: per 15 juli 2025 eervol ontslag als pastor van de parochie Heilige Stefanus te Nijmegen.

De zeereerwaarde heer dr. **P.M.G.M. Claes**: per 1 juni 2025 benoeming tot pastor van de

parochie De Twaalf Apostelen te Wijchen onder gelijktijdig eervol ontslag als pastoor van de parochie De Twaalf Apostelen.

Mevrouw dr.ir.drs. **M. Ernst-Houben**: per 23 juli 2025 pastorale opdracht en zending als pastoraal werkster bij Stichting Tinten behoeve van studenten van de TU Eindhoven.

Mevrouw **V.G.J. Boerefijn-Smets**: per 1 augustus 2025 eervol ontslag van de pastorale opdracht en zending als pastoraal werkster van de parochie Heilige Franciscus te Veghel.

De hoogerwaarde heer drs. **J.G.A.M. Verbraeken**: per 1 september 2025 eervol ontslag als waarnemend pastoor van de parochie Wonderbare Moeder te Drunen.

De zeereerwaarde heer **A.A. Babu**: per 1 september 2025 benoeming tot waarnemend pastoor van de parochie Wonderbare Moeder te Drunen onder gelijktijdig eervol ontslag als pastor van de parochie Sint Jan de doper te Waalwijk.

De zeereerwaarde heer dr. **H.J.J.A. Spiertz**: per 1 september 2025 benoeming tot pastoor van de parochie Heilige Willibrord Deurne te Deurne.

Vredesweek

Van **20 tot 28 september 2025** is het vredesweek met als thema: **Niets doen is geen optie.**

Uw parochie kan zich hierbij aansluiten door bijvoorbeeld de kerk te openen zodat mensen een kaarsje kunnen branden, dagelijks te bidden voor de vrede of een vredeswandeling te organiseren.

Diocesane dag

Op **zaterdag 25 oktober 2025** organiseert het bisdom van 's-Hertogenbosch een feestelijke dag rondom het Jubeljaar, wat als thema *Pelgrims van Hoop* heeft. Tijdens deze diocesane dag zullen we dan ook dieper ingaan op het pelgrim zijn in combinatie met de christelijke hoop. Wij zijn immers niet de eerste pelgrims die hoopvol op weg zijn, we laten ons graag inspireren door de stroom van pelgrims die ons voorgingen. Christelijke hoop wordt voorgeleefd en doorgegeven van generatie op generatie!

Een dag voor iedereen

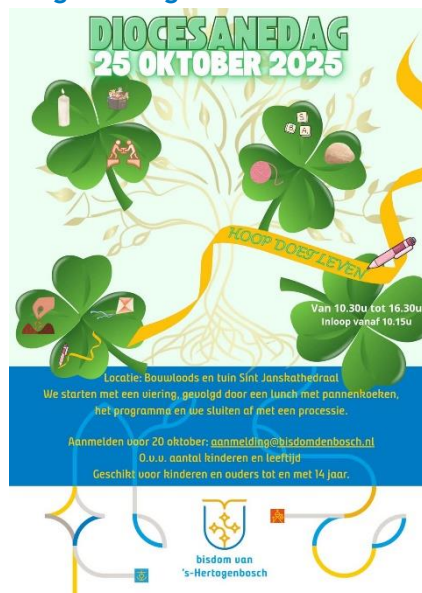
We starten de dag om 10:30 uur met een Eucharistieviering in de kathedraal, waarna er in de middag verschillende sprekers ons zullen meenemen in het verhaal van heiligen die in hun tijd ook pelgrims van hoop waren.

Sprekers:

Mgr. H.W. Woorts
Pater S. Ansinger O.P.
Pater F. v. Roermund o.praem.
Pater G. Zweers o.s.a.
Pater M. Lindeijer sj.
Pater M. Hoogland c.p.
Pater H. Erinkveld

Voor de gezinnen, tieners en jongeren zijn er in de middag aparte programma's voorzien. We sluiten de dag af met een processie naar de kathedraal, waarin alle heiligen uit ons bisdom een plek krijgen. Iedere parochie of geloofsgemeenschap wordt uitgenodigd een vaandel of heiligenbeeld van hun patroonheilige mee te dragen. Iedereen is welkom, maar aanmelding voor het middagprogramma is gewenst. Opgeven kan via de website: www.bisdomdenbosch.nl

Programma gezinnen

Een gezellige middag, welkom samen met je kinderen of kleinkinderen. Een 9-tal leuke workshops, allemaal vanuit het thema *Hoop doet leven*! Geheel passend bij het thema van dit jubeljaar, Pelgrims van hoop.

Meld je aan als gezin via e-mail: aanmelding@bisdomdenbosch.nl o.v.v. aantal kinderen en dieetwensen of via de website www.bisdomdenbosch.nl.

Programma tieners en jongeren

Vier met het bisdom de Diocesane Dag mee! Aan de hand van het leven van twee inspirerende jongeren, Chiara Luce Badano (voor de tieners) en Pier Giorgio Frassati (voor de jongeren) worden er twee interessante en interactieve programma's

georganiseerd waaraan tieners en jongeren uit ons hele bisdom kunnen deelnemen. De rest van de dag sluiten ze aan bij het hoofdprogramma. Kent u jongeren of tieners die het interessant zouden vinden om meer te leren over deze zaligen? Nodig ze dan vooral uit of kom samen naar de Diocesane Dag!

We kijken uit naar een vreugdevolle dag met een vertegenwoordiging vanuit alle hoeken van ons bisdom!

JBDB

Jong Bisdom Den Bosch is er voor jongeren vanaf 12 jaar!

Wij organiseren elk jaar meerdere activiteiten voor jonge katholieken, om onszelf te verdiepen in ons katholiek zijn maar ook om elkaar te ontmoeten. Naast activiteiten op bisdom niveau, komen we ook graag in contact met lokale tiener- en jongerengroepen.

Ben je nieuwsgierig geworden wat we dit jaar gaan doen? Dan vind je hieronder een deel van ons jaarprogramma! Wil je graag contact opnemen met ons? Stuur een mailtje naar jongeren@bisdomdenbosch.nl

Programma 2025

26.09.25 JBDB Café
04.10.25 Laudato Si Dag
25.10.25 Bisdomdag Heilig Jaar
08.11.25 Katholieke Jongeren dag
23.11.25 Wereldjongerendag
19.12.25 JBDB Café
28.12.25 Sluiting Heilig Jaar

Voor het complete jaarprogramma: www.bisdomdenbosch.nl/jongeren

Dialogo

In dialoog met de joodse godsdienst: Rosj HaSjana

Rosj HaSjana ('Hoofd van het jaar') is het joodse Nieuwjaar. Dit begint op de 1e van de zevende maand, *Tisjri*. Deze maand valt in de herfst, de periode waarin de natuur zich voorbereidt om te sterven. Dit feest herinnert aan de schepping van de wereld (dit jaar 5786 jaar geleden) en het was ooit het begin van het nieuwe landbouwseizoen. Dit was een goed moment voor een nieuwe start!

Rosj HaSjana begint 's avonds 22 september en eindigt op 24 september als de avond valt. Met dit feest begint een periode: de tien dagen van *Tesjoeva* ('inkeer'). Deze eindigt met de belangrijkste joodse feestdag: *Jom Kipoer* ('Grote Verzoendag'). Een dag waarin religieuze joden proberen met alles in het reine te komen: met zichzelf en hun naasten, en zo ook weer met God. Want uiteindelijk beslist God over het lot van de mensen in het komende jaar. Het zijn tien dagen van inkeer en gebed, om 'weer bijgeschreven te worden in de boeken van God', zoals staat in het indringende gebed dat in deze periode in de synagoge wordt gezegd of gezongen: het *Avinoe Malkenoe* ('Onze Vader, Onze Koning').

Een andere naam voor nieuwjaar is *Jom Hasjofar* ('dag van de sjofar'), waarmee wordt verwezen naar de *sjofar* (de 'ramshoorn'), die op deze dag moet klinken. De sjofar herinnert aan de ram die aartsvader Abraham offerde

in plaats van zijn zoon Isaak. In de lange synagogedienst wordt gelezen dat God Abraham beveelt om zijn zoon te binden en aan God te offeren. In het Hebreeuws heet dit verhaal de *Akeda* ('binding') van Isaak. Door het verhaal te lezen proberen joden om te gaan met het enorme leed uit hun geschiedenis, alle pogroms en vervolgingen, de Shoah of de Holocaust. Als symbool voor een goed nieuwjaar worden zoete dingen gegeten, zoals stukjes appel met honing, en men wenst elkaar een *sjana tova oemetoeka* ('een goed en zoet jaar'), of kortweg *sjana tova* ('goed jaar'). Er bestaan ook speciale wenskaarten voor dit doel. We wensen onze oudere broeders een goed en zoet jaar!

Nieuwe medewerker

Team familiepastoraat weer op volle kracht

Met veel plezier kondigen we aan dat *Yvonne de Riet* ons team Familiepastoraat komt versterken. Zij is moeder van 4 kinderen getrouwd met Martijn en woont in Boxtel.

In de eerste periode zal zij meedraaien met de lopende activiteiten, om daarna haar eigen zaadjes te planten en parochies te begeleiden. Met het enthousiasme en de energie die u van ons gewend bent, zal Yvonne volop bijdragen aan onze gezamenlijke missie. We kijken ernaar uit om samen verder te bouwen aan een warm en betrokken familiepastoraat!

Gerardusfonds

Bisschop De Korte steunt graag diaconale en oecumenische projecten.

In dat kader is het **Gerardusfonds** opgericht.

Als u de bisschop wilt steunen, kunt u een gift overmaken.

Uw schenking is welkom op bankrekeningnummer:

NL48 ABNA 0403 9331 10

ten name van:
Gerardusfonds Den Bosch

Colofon

NieuwsBrief is een uitgave van **bisdom van 's-Hertogenbosch**

De BisdomNieuwsbrief wordt gratis verspreid bij het pastoraal kader en bij belangstellenden.

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (*publiciteitsfonds* NL63 INGB 0001 3284 65)

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief graag doorgeven via mail: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:

Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch

Postadres:

Postbus 1070
5200 BC 's-Hertogenbosch

T 073 523 20 20
E info@bisdomdenbosch.nl
W www.bisdomdenbosch.nl